

от взаимопроникнати, диференцирани, интегрирани и координирани материални системи от низходящ порядък, всяка от които взаимодействува по най-тесен начин с останалите и всяка от които има свое собствено отражение. Интеграцията отражението на системите от низходящ порядък представява целостното отражение на организма, което се изразява чрез външно-ответните реакции на неговите структури и функции. Тези външно-ответни реакции представляват съвкупност от механични, язични, химични и физино-химични процеси, които чрез фило- и онтогенезата вземат различни форми, съобразно различните степени на диалектичното развитие на живата материя.

Разглеждани метафизично, външно-ответните реакции водят към идеалистично или грубо механистично схващане на живота. Разглеждани в светлината на марксистския метод и учение, външно-ответните реакции водят към признаване на отражението като основно и начествено специфично свойство на живата материя. Отражението във външно-ответните реакции на организма и живата материя може да се схване само по логически път, чрез анализ на тези реакции. То се изразява в относителната биологическа целесъобразност, в специфичното интегриране и координиране на механичните, язичните, химичните и физинохимичните процеси, образуващи в своята съвкупност външно-ответните реакции. Относителната биологична целесъобразност в развитието, интегрирането и координирането на отделните механични, язични, химични и физинохимични компоненти на външно-ответните реакции представляват именно отражението, което запазва, възобновява и възпроизвежда основното противоречие и единство между процесите на асимилацията и дисимилията в организма и живата материя. Отказаното следва, че отражението и външно-ответните реакции са дадени в диалектичното единство на движение и материя. Промените в дадени компоненти на външно-ответните реакции водят към промени на отражението, но промените в отражението видоизменят от своя страна останалите компоненти на външно-ответните реакции.

Най-общите форми на отражението, имащи значение за всички степени на диалектичното развитие на живата материя, се изразяват в процесите на наследствеността, изменчивостта и приспособяването към околната среда. Приспособяването към околната среда може да се осъществи като относително прогресивно и относително регресивно развитие, насочено и в двата случая към осигуряване на вида, към запазване, възобновяване и възпроизвеждане на основното противоречиво единство между процесите на асимилация и дисимилия, характеризиращо според Енгелс същността на живата като форма на съществуването на белтъчните тела.

Но съобразно степента на диалектичното развитие на живата материя отражението може да вземе и други форми, изразяващи се например в нервно-динамичните процеси на простите рефлекси, сложните рефлекси, инстинкта, условните рефлекси, памет, мыслене, научно и художествено въображение. В основата на цяла редица от други чисто биологични процеси, като напр. морфо-физиологичните промени на органите, еволюцията, вегетативното и подсъдовото размножение, регенерацията, трансплантирането и пр., лежи пак отражението като основно и специфично свойство на живата материя и организма да видоизменят компонентите на външно-ответните си реакции по такъв начин, че да се гарантира предъхранаването на живота и запазването на основното противоречие между асимилация и дисимилия.

АЛА НЕ ТРЯДВА ДА СЕ МИСЛИ, ЧЕ ОТРАЖЕНИЕТО ВЗЕТО САМО ПО СЕБЕ СИ ПРЕДСТАВЛЯВА АКТИВЕН, ЧИСТО ВЪТРЕШЕН ФОРМОБРАЗУВАЩ ФАКТОР, КОЙТО Е РАЗНООБРАЗИЯ ЖИВАТА МАТЕРИЯ ЧРЕЗ ЕВОЛЮЦИЯТА, СЪЗДАВАЙКИ НЕВЪОБРАЗИМО МНОЖЕСТВО от най-различни структури и функции, без участието на околните условия. Отражението е специфично свойство на живата материя, което възниква занемерно само при определени условия на околната среда и не може да съществува без непрестанното взаимодействие с тях. Отражението е само тенденция, напън към запазването, възобновяването и възпроизвеждането на противоречивото единство между асимилация и дисимилия. Формообразуващият фактор, който през еволюцията разнообразява, приспособява и повишава структурите и функциите, не е нито само отражението, нито само околната среда, а единство между отражение и околната среда. Надценяването на отражението води към идеализъм, а подценяването на околната среда – към механицизъм.

Друго всеобщо и нено при всички степени на диалектичното развитие на живата материя свойство на отражението е образът. Чрез "образа" от